

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే

॥ ఏకాదశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకాదశః సర్గః ॥

కైకేయ్యా రాజానం ప్రతిజ్ఞయా బద్ధ్యా తేన ప్రాక్ ప్రదత్తౌ వరౌ స్మారయిత్వా
తయోరేకేన భరతాభిషేకస్యాపరేణ చ
శ్రీరామకర్తృకచతుర్దశవర్షావధికవనవాసస్య చ యాచనం

తం మన్మథశరైర్విధ్ధం కామవేగవశానుగం |
ఉవాచ పృథివీపాలం కైకేయీ దారుణం వచః || 2.11.1 ||

నాస్మి విప్రకృతా దేవ కేనచిన్నావమానితా |
అభిప్రాయస్తు మే కశ్చిత్ తమిచ్ఛామి త్వయా కృతం || 2.11.2 ||

ప్రతిజ్ఞాం ప్రతిజానీష్వ యది త్వం కర్తుమిచ్ఛసి |
అథ తే వ్యాహరిష్యామి యథాభిప్రార్థితం మయా || 2.11.3 ||

తామువాచ మహారాజః కైకేయీమీషదుత్సయః |
కామీ హస్తేన సంగృహ్య మూర్ధజేషు భువి స్థితాం || 2.11.4 ||

అవలిప్తే న జానాసి త్వత్తః ప్రియతరో మమ |
మనుజో మనుజవ్యాఘ్రాద్ రామాదన్యో న విద్యతే || 2.11.5 ||

తేనాజయ్యేన ముఖ్యేన రాఘవేణ మహాత్మనా |
శపే తే జీవనార్హేణ బ్రూహి యన్మనసేప్సితం || 2.11.6 ||

యం ముహూర్తమపశ్యంస్తు న జీవే తమహం ధ్రువం |
తేన రామేణ కైకేయి శపే తే వచనక్రియాం || 2.11.7 ||

ఆత్మనా చాత్మజైశ్చాన్యైర్వృణే యం మనుజర్షభం |
తేన రామేణ కైకేయి శపే తే వచనక్రియాం || 2.11.8 ||

భద్రే హృదయమప్యేతదనుమృశ్యోద్ధరస్వ మే |
ఏతత్ సమీక్ష్య కైకేయి బ్రూహి యత్ సాధు మన్యసే || 2.11.9 ||

బలమాత్మని పశ్యంతీ న విశంకితుమర్హసి |
కరిష్యామి తవ ప్రీతిం సుకృతేనాపి తే శపే || 2.11.10 ||

సా తదర్థమనా దేవీ తమభిప్రాయమాగతం |
నిర్మాధ్యస్థ్యాచ్చ హర్షాచ్చ బభాషే దుర్వచం వచః || 2.11.11 ||

తేన వాక్యేన సంహృష్టా తమభిప్రాయమాత్మనః |
వ్యాజహార మహాఘోరమభ్యాగతమివాంతకం || 2.11.12 ||

యథా క్రమేణ శపసే వరం మమ దదాసి చ |
తచ్ఛృణ్వంతు త్రయస్త్రింశద్ దేవాః సేంద్రపురోగమాః || 2.11.13 ||

చంద్రాదిత్యౌ నభశ్చైవ గ్రహా రాత్ర్యహనీ దిశః |
జగచ్చ పృథివీ చేయం సగంధర్వాః సరాక్షసాః || 2.11.14 ||

నిశాచరాణి భూతాని గృహేషు గృహదేవతాః |
యాని చాన్యాని భూతాని జానీయుర్భాషితం తవ || 2.11.15 ||

సత్యసంధో మహాతేజా ధర్మజ్ఞః సత్యవాక్సుచిః |
వరం మమ దదాత్యేష సర్వే శృణ్వంతు ధైవతాః || 2.11.16 ||

ఇతి దేవీ మహేష్వాసం పరిగృహ్యభిశస్య చ |
తతః పరమువాచేదం వరదం కామమోహితం || 2.11.17 ||

స్మర రాజన్ పురా వృత్తం తస్మిన్ దేవాసురే రణే |
తత్ర త్వాం చ్యావయచ్ఛత్రుస్తవ జీవితమంతరా || 2.11.18 ||

తత్ర చాపి మయా దేవ యత్ త్వం సమభిరక్షితః |
జాగ్రత్త్యా యతమానాయాస్తతో మే ప్రదదౌ వరౌ || 2.11.19 ||

తౌ దత్తౌ చ వరౌ దేవ నిక్షేపౌ మృగయామ్యహం |
తవైవ పృథివీపాల సకాశే రఘునందన || 2.11.20 ||

తత్ ప్రతిశ్రుత్య ధర్మేణ న చేద్ దాస్యసి మే వరం |
అద్యైవ హి ప్రహస్యామి జీవితం త్వద్విమానితా || 2.11.21 ||

వాఙ్మాత్రేణ తదా రాజా కైకేయ్యా స్వవశే కృతః |
ప్రచస్కంద వినాశాయ పాశం మృగ ఇవాత్మనః || 2.11.22 ||

తతః పరమువాచేదం వరదం కామమోహితం |
వరౌ దేయౌ త్వయా దేవ తదా దత్తౌ మహీపతే || 2.11.23 ||

తౌ తావదహమద్యైవ వక్ష్యామి శృణు మే వచః |
అభిషేకసమారంభో రాఘవస్యోపకల్పితః || 2.11.24 ||

అనేనైవాభిషేకేణ భరతో మేఽభిషిచ్యతాం |
యో ద్వితీయో వరో దేవ దత్తః ప్రీతేన మే త్వయా || 2.11.25 ||

తదా దేవాసురే యుద్ధే తస్య కాలోఽయమాగతః |
నవ పంచ చ వర్షాణి దండకారణ్యమాశ్రితః || 2.11.26 ||

చీరాజినధరో ధీరో రామో భవతు తాపసః |
భరతో భజతామద్య యౌవరాజ్యమకంటకం || 2.11.27 ||

ఏష మే పరమః కామో దత్తమేవ వరం వృణే |
అద్య చైవ హి పశ్యేయం ప్రయాంతం రాఘవం వనే || 2.11.28 ||

స రాజరాజో భవ సత్యసంగరః
కులం చ శీలం చ హి జన్మ రక్ష చ |

పరత్ర వాసే హి వదంత్యనుత్తమం

తపోధనాః సత్యవచో హితం నృణాం || 2.11.29 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే

అయోధ్యాకాండే ఏకాదశః సర్గః ||